

REGIONALE LANDSCHAPPEN IN VLAANDEREN

16 Regionale Landschappen in Vlaanderen behouden en versterken natuur, landschap, erfgoed, streekidentiteit en recreatie. We brengen inwoners en partners samen rond een wervend verhaal over natuur en landschap dat inspireert en voor verbondenheid zorgt.

LANDSCHAPSZORG & STREEKEIGEN KARAKTER

Regionaal Landschap de Voorkempen is jouw aanspreekpunt voor landschapszorg in de streek. Iedereen kan er terecht met vragen over de aanleg en het beheer van boomgaarden, hagen, poelen... of over natuurvriendelijke inrichting van een perceel. Ook over historisch waardevolle sites of elementen zoals parken, veldkapellen, monumentale bomen, ... krijg je een deskundig advies.

NATUURBEHOUD & BIODIVERSITEIT

Ons landschap herbergt heel wat waardevolle fauna en flora. Door zorg te dragen voor het landschap werken we ook mee aan het behoud van deze fauna en flora.

NATUURBELEVING

Mensen laten genieten van natuur en landschap levert heel wat op. Bewoners en toeristen die de streek beleven krijgen meer waardering. Genieten van het landschap heeft ook economische effecten. Uiteindelijk willen we mensen trots maken op de streek waarin ze wonen, werken en recreëren.

EDUCATIE & VORMING

Onbekend is onbemind. Een thematische fietstocht of een klasuitstap in de natuur. Er zijn een waaier aan mogelijkheden voor jong en oud om meer te weten te komen over de natuur en het landschap rondom ons heen. Natuureducatie is belangrijk zodat ook in de toekomst onze kinderen zorg dragen voor hun omgeving.

DRAAGVLAK & SAMENWERKING

Samenwerking, overleg en expertise zijn de positieve krachten waarmee regionale landschappen natuur en landschap versterken. Dankzij de vzw-structuur kunnen we snel en efficiënt zorgen voor resultaten, met inhoudelijke en financiële inbreng van eigenaars en partners als multiplicator.

DE VOORKEMPEN

De Voorkempen is de overgang van het stedelijk gebied rond Antwerpen naar de open ruimte van de Kempen. Dat zorgt voor een typisch landschap waar de invloed van beiden merkbaar is. Dicht bij de stad is er een bosrijke zone met park- en kasteeldomeinen, woonparken en heel wat militair erfgoed.

Verder weg van de stad treffen we een meer open landschap aan met landbouwgebieden en uitgestrekte heidegebieden.

Het landschap van de Voorkempen wordt doorsneden door beekvalleien zoals de vallei van de Kleine Nete, Groot en Klein Schijn, vallei van de Kleine Aa...

De Kempen staat bekend voor zijn zandbodems. Aan de rand van het werkingsgebied van de Voorkempen treffen we enkele kleibodems aan: in het noordwesten in de Polders van Stabroek en in het zuidwesten (Ranst) de overgang naar de groentestreek.

FEITEN EN CIJFERS

Kerngetallen Regionaal Landschap de Voorkempen	
Oppervlakte (ha)	79 928
Aantal inwoners	505 036
Inwoners per ha	6,32
Aantal gemeenten/districten	20
Effectieve leden vzw	70
Personeelsleden vzw (VTE)	12,2
Jaaromzet vzw (EURO)	€ 1 327 301

REGIONALE LANDSCHAPPEN ZORGEN VOOR NATUUR. NATUUR VERSTERKT DE ZORG.

In 2021 zetten de regionale landschappen samen met de zorginstellingen volop in op vergroening van de buitenruimtes. Een natuurlijke omgeving rond zorgcentra verbetert de kwaliteit van de zorg én biedt voordelen voor de natuur.

Omdat zorginstellingen vaak de expertise niet in huis hebben om de vergroening uit te werken, kunnen ze in landschappelijk waardevolle gebieden beroep doen op ons. Op basis van lokale kansen brengt het regionaal landschap mensen in contact met streekeigen natuur en landschap.

De mogelijkheden zijn uitvoerig. Denk aan de aanleg van rolstoel-toegankelijke paden met rustbanken en schaduwboomen, stilte- en belevingstuinen, natuurlijke bloemenweides, vijvers, uitkijkpunten, beweeg- en belevingsparcours voor bewoners, dementietuin, ...

Om zorginstellingen te inspireren werkten we een inspiratiegids uit. De gids vertelt je waarom zorginstellingen kozen voor vergroening, hoe ze geïnspireerd werden, hoe de samenwerking met het regionaal landschap en andere partners verliep. Elke zorginstelling geeft concrete tips voor collega's om zelf aan de slag te gaan om een groenere omgeving te creëren.

DOWNLOAD DE INSPIRATIEGIDS OP WWW.RLDEVOORKEMPEN.BE

JAARVERSLAG 2020

REGIONAAL LANDSCHAP DE VOORKEMPEN

1 1.000 BOMEN

Voor de tweede samenaankoop hoogstam(fruit)bomen ging RLDV in zee met IGEAN en Regionaal Landschap Rivierenland. Zo werd het uiteindelijk een 'meer dan 3.000 bomen' actie op 6 locaties.

Alhaaldag in Brecht eind november. Hier gingen vlot 1.123 bomen over de toonbank.

2 GR5 WANDELVIERDAAGSE

4 dagtochten langs het iconische grote routepad GR5 die binnen komt in Essen en de Voorkempen verlaat via Zandhoven. Onze landschapsanimator Jan gaf tekst en uitleg bij de mooiste landschapsparels op de route. Voor herhaling vatbaar!

3 LOKET ONDERHOUD BUITENGEBIED

Onderhoudswerken in het buitengebied tijdig en correct uitvoeren, is een kunst. Om gemeenten te helpen bij regulier landschapsbeheer, zetten de Regionale Landschappen het Loket Onderhoud Buitengebied, kortweg LOB, op. Acties 4, 5 en 6 passen binnen deze dienstverlening.

4 GINHOVENDREEF

Boomverzorgers namen de eeuwenoude Ginhovendreef, een van de beschermde dorpsgezichten uit de Voorkempen, onder handen. Zieke bomen werden vervangen door nieuwe, passende bomen.

5 LAANBOMEN IN KAART

Onze jobstudenten Pieter en David brachten alle laanbomen van Zandhoven - in totaal 4.500 stuks - in kaart met de GPS. De inventarisatie zal de basis vormen van een gemeentelijk bomenplan.

6 ONDERHOUD KLE'S RUILVERKADELING

In een oude ruilverkaveling langs de Aa in Nieuwmoer staan heel wat kleine landschapselementen. Ze werden jaren niet beheerd, tot nu. 30 hagen, heggen en houtkanten kregen het onderhoud dat ze verdienen.

7 GROENE SCHOLEN

In Kapellen en Kalmthout kiezen leerkrachten en leerlingen zelf hoe hun toekomstige blauwgroene natuurspeelplaats er uit gaat zien. In het ontwerp speelt water een centrale rol, naast natuurlijke spelelementen.

8 NIEUWE HOUTKANT VOOR WUUSTWEZEL

In het voorjaar plantte buurtbewoners en sympathisanten 1.000 bijvriendelijke bomen op de evenementenweide van Wuustwezel: de bekroning van een stukje landschapsherstel aan de rand van de dorpskern.

9 STRATEGISCH SAMENWERKEN ROND DE ANTITANKGRACHT

Conflicten en missing links in het recreatieve netwerk wegwerken en de aantrekkingskracht van de antitankgracht en de onliggende natuur- en bosgebieden vergroten als ecologische hotspot: dat is de ambitie voor het langste beschermde landschap van Vlaanderen voor de komende jaren.

10 VAKWERK NETWERK

De erfgoedwaarden en bouwfysische toestand van de historische hoeses in de Voorkempen werden geanalyseerd en samengevat in een uitvoerig onderzoeksrapport. Dat zal dienen als basis voor een handleiding met tips en richtlijnen voor het onderhoud en behoud van hoeses.

11 NIEUWE ERFGOEDCEL

Met de goedkeuring van het beleidsplan van de nieuwe erfgoedcel en verlenging kan de integrale erfgoedwerking vanaf 2021 start gaan.

12 ARCHEOLOGIEDAGEN

Hof Zevenbergen zette haar deuren wagenwijd en coronaproof open voor jong en oud. Op 9 oktober lieten 125 kinderen zich onderdompelen in de wondere wereld van de archeologie. Tijdens het weekend kwamen nog eens evenveel geïnteresseerden langs om 'vondsten' op te graven.

12.282 planten met het label 'plant van hier' aangeplant

4.500 laanbomen geïnventariseerd

1.252 hoogstambomen aangeplant

37 ha fauna-akkers ingezaaid

47 kunstnesten voor zwaluwen

1.362 fruitbomen aangeplant

2437m² houtkanten, **1,75 km** hagen en heggen aangeplant

8 erfgoed beheer plannen

19 publieks evenementen

27.442 individuele bezoekers op de website

105 dreefbomen verzorgd

162.000 landschapskranten verspreid

79 knotbomen beheerd

4.187 deelnemers aan activiteiten

990

